

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym
i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości
innych sądów okręgowych i sądów rejonowych**

Na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125, 1469 i 1495) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych (Dz. U. poz. 1397, 1694 i 1783, z 2015 r. poz. 1662 i 2185 oraz z 2017 r. poz. 1956) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) Sądowi Okręgowemu w Gliwicach – z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku;”;

2) w § 2:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach – Sądowi Rejonowemu w Gliwicach sprawy gospodarcze z obszaru właściwości sądów rejonowych w: Rudzie Śląskiej, Tarnowskich Górach i Zabrze oraz sprawy upadłościowe i restrukturyzacyjne, a także sprawy Krajowego Rejestru Sądowego z obszaru właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Tarnowskich Górach, Wodzisławiu Śląskim, Zabrze i Żorach;”;

b) po pkt 29 dodaje się pkt 29a w brzmieniu:

„29a) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku – Sądowi Rejonowemu w Rybniku sprawy gospodarcze z obszaru właściwości sądów

rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Wodzisławiu Śląskim i Żorach,”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Opracowano pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego
Wojciech Ulitko
/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Rozporządzenie przygotowano zostało na podstawie upoważnienia zawartego w art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, z późn. zm.), zgodnie z którym „Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w drodze rozporządzenia, może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów okręgowych, działających na obszarze tej samej apelacji, a jednemu sądowi rejonowemu – rozpoznawanie spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów rejonowych”.

Niniejszym rozporządzeniem Sądowi Okręgowemu w Gliwicach przekazuje się rozpoznawanie spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku, który został utworzony na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia w sprawie utworzenia Sądu Okręgowego w Rybniku.

Sąd Okręgowy w Rybniku powstał na bazie funkcjonującego dotychczas w strukturze Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego, w ramach którego rozpoznawane były w I instancji sprawy cywilne i rodzinne, w I i II instancji sprawy z zakresu prawa karnego oraz w II instancji sprawy o wykroczenia, a także sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – z obszaru sądów rejonowych w Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach. Strukturę Ośrodka stanowiły: II Wydział Cywilny, V Wydział Karny i IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Ww. Ośrodek (a dokładniej XVIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku oraz XXI Wydział Cywilny z siedzibą w Rybniku) utworzony został z dniem 1 stycznia 1997 r. w strukturze Sądu Okręgowego w Katowicach, w celu jego odciążenia.

Z uwagi na dalszą potrzebę racjonalizacji struktury Sądu Okręgowego w Katowicach z dniem 1 stycznia 2001 r. utworzony został Sąd Okręgowy w Gliwicach, który przejął część właściwości tego Sądu wraz z jego wydziałami zamiejscowymi w Rybniku (w strukturze nowotworzonego Sądu Okręgowego w Gliwicach utworzono II Wydział Cywilny z siedzibą w Rybniku oraz IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku).

Dodatkowo, z dniem 1 stycznia 2011 r. przeniesiono siedzibę V Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Gliwicach z Wodzisławia Śląskiego do Rybnika, kształtując w ten sposób ostateczną strukturę przedmiotowego Ośrodka.

Utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku ma na celu dalszą poprawę dostępności do wymiaru sprawiedliwości w apelacji katowickiej, w szczególności dla osób zamieszkujących na obszarze właściwości sądów rejonowych, które zostaną włączone w obszar nowotworzonego okręgu. Reorganizacja przyczyni się także do decentralizacji i uproszczenia sprawowania wewnętrznego nadzoru administracyjnego w Sądzie Okręgowym w Gliwicach.

Nowotworzony Sąd Okręgowy w Rybniku będzie właściwy do rozpoznawania spraw z zakresu prawa: cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz prowadzenia rejestru dzienników i czasopism. W porównaniu z właściwością Ośrodka, Sąd ten dodatkowo rozpoznawać będzie w II instancji sprawy cywilne, rodzinne i wieczystoksięgowe, a także prowadzić będzie rejestr dzienników i czasopism (zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe wydawanie dziennika lub czasopisma wymaga rejestracji w sądzie okręgowym właściwym miejscowo dla siedziby wydawcy).

Z uwagi, że Ośrodek nie rozpoznawał spraw gospodarczych pozostawia się te sprawy we właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach.

Co istotne, podział wydziału gospodarczego funkcjonującego w strukturze Sądu Okręgowego w Gliwicach na dwie komórki organizacyjne (w Gliwicach i w Rybniku) byłby sprzeczny z zasadami racjonalnego zarządzania kadrami orzeczniczą i urzędniczą. Wydział ten liczy bowiem 9 etatów sędziowskich i rozpoznawał dotychczas sprawy pierwszoinstancyjne z obszaru swojej właściwości i drugoinstancyjne od orzeczeń jedynie dwóch sądów – Sądu Rejonowego w Gliwicach i w Rybniku (z tym, że w Sądzie Rejonowym w Rybniku funkcjonuje tylko wydział gospodarczy procesowy, natomiast w Sądzie Rejonowym w Gliwicach – wydział gospodarczy procesowy, wydział ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych oraz wydział gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego). Po podziale tych etatów pomiędzy dwa sądy, powstałyby dwie jednostki o małej liczbie etatów, która uniemożliwiłaby utworzenie dwóch składów trzyosobowych do rozpoznawania środków odwoławczych, a każda dłuższa nieobecność sędziego powodowałaby utrudnienia w pracy wydziału.

Utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku wymagało także wykreślenia Sądu Rejonowego w Rybniku z obszaru Sądu Okręgowego w Gliwicach i uwzględnienia go w obszarze Sądu Okręgowego w Rybniku.

Projektowane rozporządzenie oddziaływać będzie na sądy oraz na uczestników postępowań sądowych.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał negatywnego wpływu na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Anna Dalkowska Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Wojciech Ulitko Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego tel. 22 5212 645</p>	<p>Data sporządzenia 11.09.2019 r. 16.09.2019 r.</p> <p>Źródło: art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – <i>Prawo o ustroju sądów powszechnych</i> (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125, 1469 i 1495)</p> <p>Nr w wykazie prac B457</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1 stycznia 1997 roku został utworzony w strukturze Sądu Okręgowego w Katowicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku złożony z XVIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku oraz XXI Wydziału Cywilnego z siedzibą w Rybniku. Z dniem 1 stycznia 2001 r., ze względu na dalszą potrzebę racjonalizacji struktury Sądu Okręgowego w Katowicach, utworzony został Sąd Okręgowy w Gliwicach, który przejął część właściwości tego Sądu wraz z jego wydziałami zamiejscowymi w Rybniku (w strukturze nowotworzonego Sądu Okręgowego w Gliwicach utworzono II Wydział Cywilny z siedzibą w Rybniku oraz IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Rybniku). Dodatkowo 1 stycznia 2011 r. przeniesiono siedzibę V Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Gliwicach z Wodzisławia Śląskiego do Rybnika, kształtując w ten sposób ostateczną strukturę Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku.

Na bazie przedmiotowego Ośrodka będącego częścią Sądu Okręgowego w Gliwicach, na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia w sprawie utworzenia Sądu Okręgowego w Rybniku, tworzy się Sąd Okręgowy w Rybniku obejmujący część dotychczasowego obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach. Ośrodek Zamiejscowy nie rozpoznawał spraw gospodarczych, tak więc zasadne jest pozostawienie tych spraw we właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, z późn. zm.) Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w drodze rozporządzenia, może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów okręgowych, działających na obszarze tej samej apelacji, a jednemu sądowi rejonowemu – rozpoznawanie spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów rejonowych.

W Sądzie Okręgowym w Gliwicach - Ośrodku Zamiejscowym w Rybniku nie funkcjonował wydział gospodarczy, dlatego proponuje się, aby sprawy te z obszaru właściwości miejscowej nowoutworzonego Sądu Okręgowego w Rybniku - były rozpatrywane przez Sąd Okręgowy w Gliwicach, tak jak przed utworzeniem Sądu Okręgowego w Rybniku.

Podział wydziału gospodarczego funkcjonującego w strukturze Sądu Okręgowego w Gliwicach na dwie komórki organizacyjne (w Gliwicach i w Rybniku) mógłby zostać oceniony jako sprzeczny z zasadami racjonalnego zarządzania kadrą orzeczniczą i urzędniczą. Wydział ten liczy 9 etatów sędziowskich i rozpoznawał dotychczas sprawy pierwszej instancji z obszaru swojej właściwości i drugiej instancji od orzeczeń Sądu Rejonowego w Gliwicach i w Rybniku. Po podziale tych etatów, powstałyby dwie jednostki o małej liczbie etatów, która uniemożliwiłaby utworzenie dwóch składów trzyosobowych do rozpoznawania środków odwoławczych, a każda dłuższa nieobecność sędziego powodowałaby utrudnienia w pracy wydziału.

Ponadto, utworzenie Sądu Okręgowego w Rybniku wymaga przeniesienia Sądu Rejonowego w Rybniku z obszaru Sądu Okręgowego w Gliwicach i uwzględnienia go w obszarze Sądu Okręgowego w Rybniku. Z uwagi na to w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku, tzn. Sądowi Rejonowemu w Rybniku przekazano sprawy gospodarcze z obszaru właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Wodzisławiu Śląskim i Żorach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sąd Okręgowy w Gliwicach	1	Ministerstwo Sprawiedliwości	Rozpoznawanie spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku. Wykreślenie - w zakresie rozpoznawania spraw gospodarczych - z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Gliwicach Sądu Rejonowego w Rybniku.
Sąd Okręgowy w Rybniku	1	Ministerstwo Sprawiedliwości	Brak obowiązku rozpoznawania spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku. Uwzględnienie w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku Sądu Rejonowego w Rybniku w zakresie rozpoznawania spraw gospodarczych, także z obszaru właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu-Zdroju, Raciborzu, Wodzisławiu Śląskim i Żorach.
Sąd Rejonowy w Rybniku	1	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zmiana obszaru właściwości sądu - z Sądu Okręgowego w Gliwicach na Sąd Okręgowy w Rybniku.
Uczestnicy postępowań sądowych	707 592 mieszkańcy miast i gmin z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku	Główny Urząd Statystyczny; Bank Danych Lokalnych (stan na 31.12.2018 r.)	Przekazanie spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku do Sądu Okręgowego w Gliwicach.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (tekst jedn. Dz.U. 2017 r. Poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
ZUS												
NFZ												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
ZUS												
NFZ												

Źródła finansowania	Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie generować dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – <i>Prawo przedsiębiorców</i> (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Rozpatrywanie spraw gospodarczych z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku przez Sąd Okręgowy w Gliwicach.							

Niemierzalne	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu.
--------------	---	--------------

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.

Obszar właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku obejmuje swoją właściwością miejscową:

- miasta na prawach powiatu: Jastrzębie-Zdrój, Rybnik, Żory
- powiaty: raciborski, rybnicki, wodzisławski
- gminę Pawłowice w powiecie pszczyńskim

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2018 r. liczba ludności zamieszkująca obszar właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku wynosiła 707 592 osoby.

Mieszkańcy miast i gmin z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Rybniku

Miasto/powiat/gmina	Liczba ludności
m. Jastrzębie-Zdrój	89 128
Gmina Pawłowice	18 197
Powiat raciborski	108 513
m. Racibórz	54 882
Powiat rybnicki	78 104
m. Rybnik	138 696
Powiat wodzisławski	157 616
m. Żory	62 456
razem – obszar właściwości SO Rybnik	707 592

Źródło: Główny Urząd Statystyczny; Bank Danych Lokalnych (stan na 31.12.2018 r.)

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Z przedmiotowego projektu nie wynikają obciążenia regulacyjne.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: ...

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu	Brak wpływu
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się wejścia w życie rozporządzenia z dniem	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

